

ANTHONY HOROWITZ

Η ΠΟΙΝΗ ΕΙΝΑΙ ΘΑΝΑΤΟΣ

μετάφραση
Χριστιάννα Σακελλαροπούλου

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΔΙΟΠΤΡΑ

Στη μνήμη του Peter Clayton (20/6/1963–18/6/2018).
Στον καλύτερο φίλο.

ΕΝΑ

Σκηνή 27

ΣΥΝΗΘΩΣ ΑΠΟΛΑΜΒΑΝΩ να βρίσκομαι σε πλατό. Λατρεύω την έξαψη να παρακολουθώ τόσους επαγγελματίες να δουλεύουν μαζί – με κόστος δεκάδων χιλιάδων λιρών–, για να δημιουργήσουν ένα όραμα που έχει γεννηθεί εννιά και δέκα μήνες νωρίτερα μέσα στο κεφάλι μου. Τρελαίνομαι να είμαι κομμάτι όλου αυτού.

Αλλά αυτή τη φορά, ήταν διαφορετικά. Είχα παρακοιμηθεί κι έφυγα άρον άρον από το σπίτι. Δεν έβρισκα το κινητό μου. Ένιωθα τις πρώτες σουβλιές ενός πονοκεφάλου. Ενδόμυχα ήξερα ήδη, από τη στιγμή που κατέβαινα από το αμάξι εκείνο το υγρό πρωινό του Οκτώβρη, ότι έκανα τεράστιο λάθος και ότι θα ήταν πολύ καλύτερα να είχα μείνει στο κρεβάτι.

Ήταν μεγάλη μέρα. Γυρίζαμε μια από τις εναρκτήριες σκηνές του έβδομου κύκλου επεισοδίων για τον *Πόλεμο του Φόιλ* – την πρώτη εμφάνιση της Σαμ Στιούαρτ, της οδηγού του Φόιλ. Ενσαρκωμένη από τη Χάνισακλ Γουίκς, είχε γίνει βασικό πρόσωπο της σειράς και ήταν από τις αγαπημένες μου ηθοποιούς. Όταν έγραφα ατάκες για κείνη, μπορούσα

πάντα να τη φανταστώ να τις λέει. Ο καινούριος κύκλος θα την έβρισκε παντρεμένη, εκτός του Αστυνομικού Σώματος, να δουλεύει πλέον για έναν πυρηνικό επιστήμονα. Είχα αποφασίσει να της δώσω μια θεαματική είσοδο και ήθελα να είμαι παρών για να δείξω την υποστήριξή μου.

Να τι είχα γράψει:

27. ΕΞΩΤ. ΛΟΝΔΡΕΖΙΚΟΣ ΔΡΟΜΟΣ (1947) ΜΕΡΑ.

Η ΣΑΜ κατεβαίνει από ένα λεωφορείο φορτωμένη με ψώνια. Μόλις έλαβε άσχημα νέα και κοντοστέκεται στιγμιαία, εξετάζοντας νοερά τα συνεπακόλουθα. Εκπλήσσεται βλέποντας τον ΑΝΤΑΜ να την περιμένει.

ΣΑΜ

Άνταμ! Τι γυρεύεις εδώ;

ΑΝΤΑΜ

Σε περίμενα.

Φιλιούνται.

ΑΝΤΑΜ (ΣΥΝΕΧΕΙΑ)

Θα τα πάρω εγώ αυτά.

Φορτώνεται τις τσάντες της και παίρνουν μαζί τον δρόμο για το σπίτι.

Μπορεί στο χαρτί να μη φαίνεται τίποτα σπουδαίο, αλλά ήξερα ευθύς εξαρχής ότι θα ήταν μεγάλος μελάς. Παραγωγός ήταν η γυναίκα μου, η Τζιλ Γκριν, κι αυτές οι δύο λεξούλες –ΛΟΝΔΡΕΖΙΚΟΣ ΔΡΟΜΟΣ– θα της είχαν προκαλέσει σίγουρα ένα βογκητό απόγνωσης. Ένα γύρισμα στο Λονδίνο είναι πάντα εφιαλτική υπόθεση, εξωφρενικά δαπανηρή και

φορτωμένη δυσκολίες. Συχνά φαίνεται λες και ολόκληρη η πόλη κάνει επίτηδες ό,τι είναι δυνατό για να διακόψει το γύρισμα. Ξαφνικά περνάει από πάνω αεροπλάνο. Κομπρεσέρ και συναγερμοί ζωντανεύουν με μανία. Περιπολικά κι ασθενοφόρα περνούν από τον διπλανό δρόμο με τις σειρήνες να στριγκλίζουν. Όσες πινακίδες και να στήσεις για να προειδοποιήσεις τον κόσμο για το γύρισμα, πάντα θα υπάρχει κάποιος που ξέχασε το αυτοκίνητό του ή, ακόμα χειρότερα, θα το έχει αφήσει σκόπιμα εκεί, ελπίζοντας ότι έτσι θα βγάλει και κάτι. Κυριαρχεί η πεποίθηση ότι οι παραγωγοί τηλεοπτικών και κινηματογραφικών έργων έχουν βαθιές τσέπες, δυστυχώς όμως αυτό απέχει πολύ από την πραγματικότητα. Ο Τομ Κρουζ πιθανόν να έχει τη δυνατότητα να κλείσει τη γέφυρα Μπλακφράιαρς ή το μισό Πικαντίλι χωρίς δεύτερη σκέψη, αλλά δεν ισχύει το ίδιο για τις περισσότερες αγγλικές τηλεοπτικές παραγωγές, όπου ακόμα και μια σύντομη σκηνή, όπως αυτή που έγραψα εγώ, μπορεί να αποδειχτεί σχεδόν αδύνατο να γυριστεί.

Με το που κατέβηκα από το αμάξι, ένιωσα να μπαίνω σε μια χρονοδίνη. Ήμαστε στο 1947. Η παραγωγή είχε καταφέρει να κλείσει δύο δρόμους με βικτοριανά σπίτια και είχε δουλέψει σκληρά για να τα μετατρέψει σε μια τέλεια αναπαράσταση του μεταπολεμικού Λονδίνου. Κεραίες και δορυφορικά πιάτα είχαν καλυφθεί με κισσό ή πλαστικές κεραμοσκεπές. Σύγχρονες πόρτες και παράθυρα είχαν εξαφανιστεί πίσω από πάνελ που είχαν μετρηθεί και κατασκευαστεί εβδομάδες πιο πριν. Οδόσημα και φανοστάτες είχαν καμουφλαριστεί, και οι κίτρινες διαγραμμίσεις είχαν καλυφθεί με τσουβάλια ολόκληρα σκόνης αργίλου. Είχαμε έρθει εξοπλισμένοι με τα δικά μας σκηνικά αντικείμενα:

έναν τηλεφωνικό θάλαμο σε χτυπητό κόκκινο, μια στάση λεωφορείου και αρκετά χαλάσματα για να αποτυπώνουν τις καταστροφές από τους βομβαρδισμούς, που πρέπει να αποτελούσαν οικεία εικόνα για τους Λονδρέζους ακόμα και χρόνια μετά τη λήξη του πολέμου. Αν παρέβλεπες τους ανθρώπους με τα πουπουλένια μπουφάν, τους προβολείς, τις ράγες για τις τροχήλατες κάμερες και τα ατελείωτα ελικοειδή καλώδια, το ντεκόρ σε μετέφερε αυτόματα στην εποχή.

Υπήρχε ολόκληρο πλήθος που στεκόταν γύρω μου, περιμένοντας υπομονετικά να αρχίσει το γύρισμα. Μαζί με τους τεχνικούς, ήταν καμιά τριανταριά κομπάρσοι, όλοι τους με ρούχα και κομμώσεις της εποχής. Εξέτασα τα οχήματα που εμφανίζονταν στη σκηνή, τα οποία τοποθετούνταν στις θέσεις τους από τον δεύτερο βοηθό σκηνοθέτη. Συμπεριλάμβαναν μια Austin Princess, μια Morgan 4-4, ένα άλογο που έσερνε ένα κάρο και τον ήρωα της σκηνής, το διώροφο λεωφορείο AEC Regent II, από το οποίο θα κατέβαινε η Σαμ Σπιούαρτ. Η Χάνισακλ στεκόταν με τον τηλεοπτικό σύζυγό της στην απέναντι μεριά του δρόμου και, βλέποντάς με, σήκωσε το χέρι σε χαιρετισμό. Αλλά δεν χαμογέλασε. Τότε κατάλαβα ότι τα πράγματα δεν πήγαιναν καλά.

Έψαξα την κάμερα και είδα την Τζιλ απορροφημένη στη συζήτηση με τον σκηνοθέτη, τον Σπιούαρτ Ορμ, και τους υπόλοιπους εικονολήπτες. Ούτε από αυτούς φαινόταν κάποιος ευχαριστημένος. Άρχισα κιόλας να νιώθω τύψεις. Το σενάριο που είχα γράψει για το επεισόδιο «Ο κύκλος της αιωνιότητας» άρχιζε στο Νέο Μεξικό, σε μια δοκιμή της πυρηνικής βόμβας. Ο Σπιούαρτ είχε καταφέρει να γυρίσει τη σκηνή σε μια παραλία με το πρώτο φως της αυγής, ξεκλώνοντας το αμμουδερό τοπίο δύο ώρες πριν εισβάλει η

πλημμυρίδα. Από κει, η δράση μεταφερόταν στη ρωσική πρεσβεία στο Λονδίνο, στις αποβάθρες του Λίβερπουλ και μετά στο Γουάιτχολ και στα κεντρικά της Μ16. Όλο αυτό ήταν υπερβολικά απαιτητικό για το συνεργείο και η Σκηνή 27 ίσως ήταν η σταγόνα που ξεχείλισε το ποτήρι. Η Σαμ θα μπορούσε κάλλιστα να έχει φτάσει περπατώντας στο σπίτι της. Μπορούσαμε να τη συναντήσουμε στην εξώπορτα.

Ο Σπιούαρτ με είδε και ήρθε προς το μέρος μου. Με περνούσε μόλις έναν χρόνο, αν και, με τα άσπρα μαλλιά και τη χιονάτη γενειάδα του, τον έβρισκα σχεδόν τρομακτικό. Αλλά είχαμε συνεργαστεί ήδη σε ένα επεισόδιο και χαίρομουν που είχε ξαναγυρίσει για ένα δεύτερο. «Δεν μπορούμε να γυρίσουμε τη σκηνή», δήλωσε χωρίς περιστροφές.

«Πήγε κάτι στραβά;» ρώτησα παλεύοντας ενάντια στην παράλογη ανησυχία ότι, όποιο κι αν ήταν το πρόβλημα, θα αποδεικνυόταν αποκλειστικά και μόνο δικό μου λάθος.

«Πολλά και διάφορα. Χρειάστηκε να μετακινήσουμε δύο αυτοκίνητα. Μας τα χάλασε ο καιρός». Μόλις πριν λίγο είχε κόψει η βροχή. «Η αστυνομία δεν μας επέτρεπε να ξεκινήσουμε το γύρισμα πριν τις δέκα, ούτως ή άλλως. Κι επιπλέον, χάλασε το λεωφορείο».

Έριξα μια ματιά πίσω του. Ένας γερανός έσερνε το AEC Regent II εκτός πλάνου. Είχε έρθει ήδη αυτό που θα το αντικαθιστούσε. «Αυτό είναι Routemaster», παρατήρησα.

«Το ξέρω, το ξέρω». Ο Σπιούαρτ φαινόταν εξουθενωμένος. Ξέραμε κι οι δύο ότι το συγκεκριμένο λεωφορείο εμφανίστηκε στους δρόμους του Λονδίνου στα μισά της δεκαετίας του '50. «Αλλά αυτό μας έστειλε το πρακτορείο», συνέχισε. «Μην ανησυχείς, θα το διορθώσουμε ψηφιακά στο μοντάζ».

Ψηφιακή παραγωγή εικόνας – το πολυθρύλητο CGI. Ήταν πανάκριβο, αλλά ενίστε μπορούσε να γίνει ο μεγάλος ευεργέτης μας. Μας έδινε εικόνες ενός βομβαρδισμένου Λονδίνου. Μας επέτρεπε να περνάμε μπροστά από τον καθεδρικό ναό του Αγίου Παύλου ενώ βρισκόμαστε χιλιόμετρα μακριά.

«Τι άλλο;»

«Κοίτα, έχουμε μόνο ενενήντα λεπτά χρόνο να γυρίσουμε τη σκηνή. Πρέπει να τα έχουμε μαζέψει και να 'χουμε φύγει από δω ως τις δώδεκα, κι αυτή τη στιγμή υπάρχουν τέσσερις γωνίες λήψης. Δεν μπορώ να το κάνω. Αν δεν σε πειράζει, λοιπόν, θέλω να αφήσουμε τον διάλογο. Θα τραβήξουμε απλώς τη Σαμ να κατεβαίνει από το λεωφορείο και θα την ξαναβρούμε να συναντιέται με τον Άνταμ φτάνοντας στο σπίτι».

Κατά κάποιον τρόπο, ομολογώ ότι κολακεύτηκα. Όπως ανέφερα και πιο πριν, ο συγγραφέας-σεναριογράφος είναι το μόνο άτομο στο πλατό που δεν έχει τίποτα να κάνει, κι αυτός είναι ένας από τους λόγους που συνήθως απέχω. Έχω την κακή συνήθεια να βρίσκομαι μονίμως στο πιο λάθος σημείο. Αν αρχίσει να χτυπάει ένα κινητό κατά τη διάρκεια του γυρίσματος, θα είναι σχεδόν σίγουρα το δικό μου. Αλλά να που εδώ ο σκηνοθέτης ζητούσε τη δική μου βοήθεια, και κατάλαβα αμέσως ότι αυτό που πρότεινε δεν θ' άλλαζε και τίποτα σπουδαίο στο επεισόδιο.

«Μια χαρά», είπα.

«Ωραία. Το ήλπιζα ότι δεν θα σε πείραζε». Έκανε μεταβολή και γύρισε στις κάμερες, αφήνοντάς με με τη συνειδητοποίηση ότι είχε πάρει την απόφαση προτού καν με ρωτήσει.

Ακόμα και χωρίς τον διάλογο, πάντως, τσίμα τσίμα θα προλαβαίναμε. Ο Σπιούαρτ θα έκανε μόνο μία πρόβα και μετά θα τραβούσε τη σκηνή, μα και πάλι, ήταν περίπλοκο το στήσιμο. Είχε κατασκευαστεί σιδηροτροχιά είκοσι μέτρων που επέτρεπε στην κάμερα να γλιστράει κατά μήκος του πρώτου δρόμου σε ορθή γωνία προς το λεωφορείο που θα πλησίαζε μουγκρίζοντας σε δευτερόλεπτα. Το λεωφορείο θα έστριβε τη γωνία και θα σταματούσε. Η κάμερα θα συνέχιζε τη διαδρομή της, για να φτάσει τη στιγμή που κατέβαιναν ένας δυο επιβάτες κι εντέλει η Σαμ. Παράλληλα, τα άλλα οχήματα θα κινούνταν στον δρόμο και στις δύο κατευθύνσεις, περιλαμβανομένου και του κάρου με το άλογο. Στο πεζοδρόμιο θα έπαιζαν παιδιά. Θα περνούσαν κάμποσοι πεζοί: μια γυναίκα σπρώχνοντας ένα καροτσάκι μωρού, δυο αστυφύλακες, ένας άντρας με ποδήλατο και ούτω καθεξής. Για να καταγραφούν όλα αυτά σε μια μόνο λήψη επιβαλλόταν άψογος συγχρονισμός.

«Όλοι στις θέσεις τους, παρακαλώ!»

Ο ηθοποιός που υποδυόταν τον άντρα της Σαμ στάλθηκε πίσω στο τροχόσπιτό του, κάθε άλλο παρά χαρούμενος. Πρέπει να είχε σηκωθεί από το μαύρο χάραμα. Ο οδηγός του λεωφορείου έπαιρνε τις οδηγίες του. Οι κομπάρσοι καταλάμβαναν τις θέσεις τους. Πλησίασα και στάθηκα πίσω από την κάμερα, προσέχοντας να μην ενοχλώ. Ο πρώτος βοηθός σκηνοθέτη έριξε μια πλάγια ματιά στον Σπιούαρτ, ο οποίος έγγειψε καταφατικά.

«Πάμε!»

Η πρόβα ήταν σκέτη καταστροφή.

Το λεωφορείο ήρθε πολύ γρήγορα, η κάμερα πολύ αργά. Η Σαμ χάθηκε μέσα στο πλήθος. Ένα σύννεφο διάλεξε

εκείνη ακριβώς τη στιγμή να καλύψει τον ήλιο. Το άλογο μουλάρωσε. Είδα τον Σπιούαρτ ν' ανταλλάσσει δυο λόγια με τον διευθυντή φωτογραφίας του και μετά να κουνάει κοφτά το κεφάλι. Δεν ήταν έτοιμοι να γυρίσουν. Τελικά ήταν απαραίτητη μια δεύτερη πρόβα.

Η ώρα ήταν ήδη έντεκα και δέκα. Αυτό είναι το φοβερό με τα πλατό. Υπάρχουν μεγάλα χρονικά διαστήματα που κανείς δεν φαίνεται να κάνει τίποτα, τα οποία ακολουθούν σύντομες εκρήξεις συμπυκνωμένης δραστηριότητας, οπότε λαμβάνει χώρα το πραγματικό γύρισμα. Αλλά το ρολόι συνεχίζει να δουλεύει ασταμάτητα. Προσωπικά εγώ βρίσκω το άγχος αφόρητο. Όταν είπε ο Σπιούαρτ ότι έπρεπε να έχει τελειώσει ως τις δώδεκα, εννοούσε στις δώδεκα ακριβώς. Υπήρχαν δύο αληθινοί αστυνομικοί που εμπόδιζαν την κυκλοφορία στην άλλη γωνία. Θα ήθελαν να φύγουν. Οι ιδιοκτήτες των σπιτιών μάς είχαν δώσει άδεια να κάνουμε το γύρισμα για ένα ακριβές χρονικό διάστημα. Ο υπεύθυνος διαχείρισης χώρων στεκόταν κάπως παράμερα, εμφανώς ανήσυχος. Εγώ μετάνιωνα ήδη που είχα έρθει.

Ο βοηθός σκηνοθέτη σήκωσε τον τηλεβόα και γάβγισε καινούριες εντολές. «Στις αρχικές σας θέσεις!» Αργά, πεισματάρικα, οι επιβάτες ξανανέβηκαν στο λεωφορείο, το οποίο έφυγε με την όπισθεν. Τα παιδιά οδηγήθηκαν στις θέσεις τους. Το άλογο καλοπιάστηκε μ' έναν κύβο ζάχαρη. Ευτυχώς, η δεύτερη πρόβα πήγε λίγο καλύτερα. Το λεωφορείο και η κάμερα συναντήθηκαν στη γωνία, ακριβώς τη στιγμή που έπρεπε. Η Σαμ κατέβηκε και απομακρύνθηκε. Το άλογο ξεκίνησε ακριβώς όταν έπρεπε, αν και μάλλον το χάλασε βγαίνοντας από τον δρόμο για να καβαλήσει το πεζοδρόμιο. Ευτυχώς, δεν χτύπησε κανείς. Ο Σπιούαρτ και ο

εικονολήπτης αντάλλαξαν δυο κουβέντες κι αποφάσισαν ότι ήταν έτοιμοι. Η Τζιλ κοίταζε το ρολόι της. Ήταν δώδεκα παρά είκοσι πέντε.

Επειδή ήταν μεγάλη σκηνή, με τόσο μεγάλο κόστος, είχαμε εκεί τον δικό μας φωτογράφο του διαφημιστικού τμήματος καθώς και κάνα δυο δημοσιογράφους που ήθελαν συνέντευξη από τη Χάνισακλ και τον γράφοντα. Το κανάλι ITV είχε στείλει δύο διοικητικά στελέχη που παρακολουθούσαν αγχωμένα το όλο εγχείρημα, μαζί με τους υπεύθυνους ασφαλείας και υγείας, και διασώστες του Κέντρου Άμεσης Βοήθειας. Επιπλέον, υπήρχε η συνηθισμένη στρατιά από ηλεκτρολόγους, φωτιστές, πρώτο, δεύτερο και τρίτο βοηθό σκηνοθέτη, μακιγέρ, σκηνογράφους... ολόκληρο τσούρμιο από δαύτους που στέκονταν εκεί, περιμένοντας να δουν μια σεκάνς που είχε πλέον λιγότερο από μισή ώρα για να γυριστεί.

Ακολούθησαν οι τελικοί έλεγχοι, μικροβλάβες, μια σιωπή που φαινόταν να παρατείνεται ατέρμονα. Οι παλάμες μου ίδρωναν, αλλά επιτέλους άκουσα την οικεία σειρά παραγγελμάτων που προηγείται από κάθε λήψη.

«Ήχος;»

«Γράφει».

«Κάμερα;»

«Γράφει».

«Σκηνή είκοσι εφτά. Λήψη ένα».

Το κροτάλισμα της κλακέτας.

«Πάμε!»

Η κάμερα άρχισε να κυλάει προς το μέρος μας. Το λεωφορείο πλησίαζε μουγκρίζοντας. Τα παιδιά έπαιζαν. Το άλογο ξεκίνησε υπάκουα, με ζωηρό βήμα, σέρνοντας το κάρο.

Και τότε, εντελώς από το πουθενά, εμφανίστηκε ένα όχημα, ένα σύγχρονο ταξί του εικοστού πρώτου αιώνα. Δεν ήταν καν το τυπικά λονδρέζικο μαύρο ταξί, που κάπως θα μπορούσε να ενσωματωθεί στη σκηνή μαζί με το λεωφορείο, χάρη στη σύγχρονη ψηφιακή τεχνολογία. Ήταν βαμμένο άσπρο και κίτρινο με τη διαφήμιση κάποιας νέας εφαρμογής σε φωτεινό κόκκινο και τη λεζάντα «ΚΕΡΔΙΣΕ 5 £ ΣΤΗΝ ΕΠΟΜΕΝΗ ΔΙΑΔΡΟΜΗ ΣΟΥ» γραμμένη οριζόντια στις μπροστινές και τις πίσω πόρτες. Και, για να μπει και το κερασάκι στην τούρτα, κατέβηκε το ηλεκτρικό παράθυρο κι ο οδηγός είχε τον Τζάστιν Τίμπερλεϊκ στη διαπασών στο ραδιόφωνο. Σταμάτησε ακριβώς στη μέση του πλατό.

«Στοπ!»

Ο Σπούαρτ Ορμ ήταν συνήθως ένας ευχάριστος, καλόβολος άνθρωπος. Αλλά η έκφρασή του ήταν βιτριολική όταν σήκωσε το βλέμμα από το μόνιτορ για να δει τι έτρεχε. Ήταν αδύνατο, φυσικά. Οι αστυνομικοί είχαν εντολή να μπλοκάρουν την κυκλοφορία. Είχαμε δικούς μας ανθρώπους σε όλες τις άκρες του δρόμου για να απομακρύνουν τους πεζούς. Δεν υπήρχε περίπτωση να έχει περάσει απ' όλα αυτά οποιοδήποτε αυτοκίνητο.

Ένιωθα κίολας το στομάχι μου να γυρίζει. Είχα ένα κακό προαίσθημα γι' αυτό που επρόκειτο να συμβεί.

Και αποδείχτηκε σωστό.

Η πόρτα του ταξί άνοιξε και κατέβηκε ένας άντρας. Φαινόταν πέρα για πέρα αδιάφορος για το γεγονός ότι ήταν περικυκλωμένος από ένα μεγάλο πλήθος ανθρώπων, πολλοί από τους οποίους ήταν ντυμένοι με ρούχα άλλης εποχής. Είχε ένα είδος πρόσχαρης αυτοπεποίθησης που ουσιαστικά δεν διέφερε από την πλήρη αναισθησία, φαινόταν ολότελα

απορροφημένος στις δικές του ανάγκες και παγερά αδιάφορος για κείνες οποιουδήποτε άλλου. Δεν ήταν κοντός ούτε κανένα γομάρι, αλλά έδινε την εντύπωση ότι δεν υπήρχε περίπτωση να ηττηθεί σε οποιαδήποτε αναμέτρηση. Τα μαλλιά του, μεταξύ καστανού και γκριζού, ήταν κομμένα πολύ κοντά, ιδιαίτερα γύρω από τα αφτιά. Τα μάτια του, σε πιο σκούρο καστανό, κοίταζαν αθώα από ένα κάτωχρο, ελαφρώς ικτερικό πρόσωπο. Σίγουρα δεν ήταν κάποιος που περνούσε πολύ χρόνο στον ήλιο. Ήταν ντυμένος με σκουρόχρωμο κοστούμι, λευκό πουκάμισο και στενή γραβάτα, ρούχα που θα μπορούσαν να έχουν επιλεχτεί ακριβώς για να μη λένε απολύτως τίποτα γι' αυτόν. Τα παπούτσια του ήταν γυαλισμένα στην εντέλεια. Όπως προχωρούσε, με αναζητούσε ήδη με το βλέμμα κι αυτόματα γεννήθηκε μέσα μου η απορία: Πώς στην ευχή ήξερε ότι ήμουν εδώ;

Πριν προλάβω να σκύψω να κρυφτώ πίσω από το μόνιτορ, με είχε εντοπίσει.

«Τόνι!» φώναξε φιλικά – και αρκετά δυνατά για να τον ακούσουν ως την άλλη άκρη του τηλεοπτικού σετ.

Ο Σπιούαρτ στράφηκε προς το μέρος μου, έτοιμος να εκραγεί. «Γνωρίζεις αυτόν τον άντρα;» ρώτησε.

«Ναι», παραδέχτηκα. «Ονομάζεται Ντάνιελ Χόθορν. Είναι ντετέκτιβ».

Οι τεχνικοί του συνεργείου με αγριοκοίταζαν. Οι δύο γυναίκες από το ITV μουρμούριζαν δύσπιστα μεταξύ τους. Η Τζιλ πήγε προς το μέρος τους σε μια προσπάθεια να εξηγήσει τα ανεξήγητα. Όλοι στον δρόμο είχαν παγώσει εκεί που βρίσκονταν, λες και μετατράπηκαν ξαφνικά σε μία από κείνες τις καρτ ποστάλ με το «Ιστορικό Λονδίνο». Ως και το άλογο φαινόταν εκνευρισμένο.

Κατόρθωσαν να κάνουν άλλη μια λήψη πριν εξαντληθεί ο χρόνος, και στο τέλος της ημέρας είχαν αρκετό υλικό για να συνθέσουν μία αξιοπρεπή σεκάνς. Αν παρακολουθήσει κανείς προσεκτικά τη σκηνή, θα δει τον τηλεφωνικό θάλαμο, το άλογο και το κάρο, τους αστυφύλακες στο βάθος και τη Σαμ να ξεμακραίνει. Δυστυχώς, η κάμερα έχασε τους περισσότερους κομπάρσους στο φόντο, περιλαμβανομένης της γυναίκας με το καρτσάκι και του άντρα με το ποδήλατο. Η Σαμ κουβαλάει την τσάντα με τα ψώνια της, αλλά ούτε αυτή τη βλέπουμε.

Εντέλει, ξεμείναμε από λεφτά κι όταν φτάσαμε στο μοντάζ, δεν υπήρχε τίποτα που μπορούσαμε να κάνουμε με κείνο το αναθεματισμένο λεωφορείο.

ΔΥΟ

Φόνος στο Χάμποσεντ

ΑΦΗΣΑ ΤΟΝ ΧΟΘΟΡΝ στο γραφείο μου –δηλαδή σε ένα τροχόσπιτο Winnebago παρκαρισμένο λίγο πιο πάνω σε ένα σοκάκι– όσο πήγα να πάρω καφέ και για τους δυο μας από την καντίνα της παραγωγής. Όταν γύρισα, ήταν καθισμένος στο γραφείο μου και φυλλομετρούσε το τελευταίο προσχέδιο του «Κύκλου της αιωνιότητας», πράγμα που μάλλον μ' εκνεύρισε δεδομένου ότι σίγουρα δεν του έδωσα την άδεια να διαβάσει τη δουλειά μου. Τουλάχιστον δεν κάπνιζε. Αμφιβάλλω αν γνωρίζω πλέον άλλον καπνιστή, αλλά ο Χόθορν εξακολουθεί να καπνίζει κοντά στο πακέτο την ημέρα κι αυτός είναι ο λόγος που συνήθως συναντιόμαστε σε υπαίθρια καφέ και καθόμαστε έξω στον δρόμο.

«Δεν σε περίμενα», είπα ανεβαίνοντας τα σκαλιά για την πόρτα.

«Δεν φαίνεσαι και πολύ χαρούμενος που με βλέπεις».

«Ναι, η αλήθεια είναι ότι έχω πολλή δουλειά... Αν και μάλλον δεν το πρόσεξες, όταν μπήκες με το ταξί σου κατευθείαν στη μέση του τηλεοπτικού σετ».

«Σε ήθελα». Περίμενε να καθίσω απέναντί του. «Πώς πάει το βιβλίο;»

«Το τελείωσα».

«Εξακολουθώ να μην εγκρίνω τον τίτλο».

«Εξακολουθώ να μη σου δίνω περιθώρια επιλογής».

«Εντάξει! Εντάξει!» Με κοίταξε κατάματα μ' ένα ύφος λες και τον είχα θίξει χωρίς λόγο και αιτία. Είχε καστανά μάτια στο χρώμα της λάσπης, με την αξιοσημείωτη ικανότητα να φαίνονται τόσο διαυγή, τόσο απολύτως άκακα. «Βλέπω από μακριά ότι είσαι κακόκεφος σήμερα, αλλά ξέρεις ότι δεν φταίω εγώ που παρακοιμήθηκες».

«Ποιος σου είπε ότι παρακοιμήθηκα;» ρώτησα πέφτοντας στην προφανή παγίδα.

«Κι ακόμα δεν βρήκες το τηλέφωνό σου».

«Χόθορν!...»

«Δεν το έχασες στον δρόμο», συνέχισε. «Νομίζω ότι θα το βρεις κάπου στο σπίτι σου. Και θα σου δώσω μια συμβουλή. Αν δεν αρέσει στον Μάικλ Κίτσεν το σενάριό σου, ίσως πρέπει να σκεφτείς να το προτείνεις σε άλλον ηθοποιό. Όχι να ξεσπάς πάνω μου!»

Τον κάρφωσα με το βλέμμα ανατρέχοντας σε αυτά που είχε πει κι απορώνοντας πού στήριζε τα λεγόμενά του. Ο Μάικλ Κίτσεν ήταν ο βασικός πρωταγωνιστής στον *Πόλεμο του Φόιλ* και, παρόλο που όντως είχαμε κάνει αρκετές συζητήσεις για το καινούριο επεισόδιο, δεν το είχα αναφέρει σε κανέναν άλλο πέρα από την Τζιλ, που το ήξερε ούτως ή άλλως. Και σίγουρα δεν είχα αναφερθεί στις συνήθειές μου στον ύπνο ή στο γεγονός ότι δεν βρήκα πουθενά το τηλέφωνό μου όταν σηκώθηκα εκείνο το πρωί.

«Τι γυρεύεις εδώ, Χόθορν;» ρώτησα επιτακτικά. Από τη

μέρα που τον γνώρισα, δεν τον είχα προσφωνήσει ούτε μία φορά με το μικρό του όνομα. Δεν ξέρω αν το έκανε και κανείς. «Τι θέλεις;»

«Έγινε κι άλλος φόνος», αποκρίθηκε. Μάκρυνε την τελευταία λέξη μ' εκείνη την παράξενη προφορά του. Άλλος ένας φόνοσς. Ήταν σχεδόν λες και το απολάμβανε.

«Και;»

Ανοιγόκλεισε απορημένος τα βλέφαρα. Δεν ήταν προφανές; «Σκέφτηκα πως θα ήθελες να τον κάνεις βιβλίο».

Αν έχετε διαβάσει το *Η Λέξη Είναι Φόνος*, θα ξέρετε ότι ο επιθεωρητής ντετέκτιβ Ντάνιελ Χόθορν μου συστήθηκε αρχικά ως σύμβουλος σε μια τηλεοπτική σειρά που έγραφα, την *Αδικία*. Κάποτε εργαζόταν για τη Σκότλαντ Γιαρντ, αλλά η καριέρα του στο Σώμα έληξε μετά από ένα συμβάν στο οποίο ένας ύποπτος, ένας άντρας μπλεγμένος με παιδική πορνογραφία, έφαγε μια άσχημη κουτροβύαλα σε μια τσιμεντένια σκάλα. Ο Χόθορν έτυχε να στέκεται ακριβώς πίσω του. Κατά συνέπεια αποτάχτηκε και έκτοτε αναγκάστηκε να βγάζει τα προς το ζην με ίδια μέσα. Θα μπορούσε να έχει ενταχθεί σε κάποια ιδιωτική εταιρεία ασφάλειας, όπως πολλοί πρώην ντετέκτιβ, αλλά αντί γι' αυτό έθεσε το ταλέντο του στην υπηρεσία κινηματογραφικών και τηλεοπτικών εταιρειών παραγωγής αστυνομικών έργων, και κάπως έτσι γνωριστήκαμε. Ωστόσο, όπως δεν άργησα ν' ανακαλύψω, αποδείχτηκε ότι το Σώμα δεν είχε διακόψει τις παρτίδες μαζί του.

Τον καλούσαν για βοήθεια όποτε οι αστυνομικοί έπεφταν σ' αυτό που αποκαλούσαν «κολλητισίδα» – δηλαδή κάποια υπόθεση που παρουσίαζε εμφανείς δυσκολίες ευθύς εξαρχής. Οι περισσότεροι φονιάδες είναι κτηνώδεις και απερισκεπτοι. Τσακώνεται ένα αντρόγυνο, φέρ' ειπείν.

Μπορεί να έχουν πει πολύ. Ο ένας τους αρπάζει ένα σφυρί και –γκαπ!– τέλος. Με δακτυλικά αποτυπώματα, διασπορά αίματος και όλα τα άλλα αποδεικτικά της Σήμανσης, η υπόθεση θα έχει λυθεί μέσα σ' ένα εικοσιτετράωρο. Κι αυτή την εποχή, με τόσο υλικό από κάμερες κλειστού κυκλώματος, είναι πολύ δύσκολο ακόμα και ν' απομακρυνθείς από μία σκηνή εγκλήματος χωρίς ν' αφήσεις μια ωραία αναμνηστική φωτογραφία σου στο δίκτυο.

Πολύ σπανιότεροι είναι οι προμελετημένοι φόνοι, όπου οι δράστες ξοδεύουν και λίγη φαιά ουσία στα εγκλήματά τους. Παραδόξως, και ακριβώς επειδή έχουν συνηθίσει να ποντάρουν τόσο στη σύγχρονη τεχνολογία ίσως, οι σημερινοί ντετέκτιβ δυσκολεύονται ιδιαίτερα να τους διαλευκάνουν. Θυμάμαι ένα στοιχείο που έβαλα σε ένα επεισόδιο της σειράς *Οι Περιπέτειες του Ηρακλή Πουαρό*, όταν έγραφα για το κανάλι ΙΤV. Στη σκηνή του εγκλήματος βρίσκεται ένα γυναικείο γάντι με κεντημένο το μονόγραμμα Η. Οι σύγχρονοι ντετέκτιβ θα μπορούσαν να σας πουν πού και πότε φτιάχτηκε, τι ύφασμα χρησιμοποιήθηκε, τι μέγεθος ήταν και όλα όσα είχε αγγίξει μέσα στις τελευταίες εβδομάδες. Αλλά ίσως δεν αναγνώριζαν ότι το Η ήταν στην πραγματικότητα το Ν στο ρωσικό αλφάβητο, κι ότι είχε αφεθεί σκόπιμα εκεί, για να στρέψει τις υποψίες σε άλλον. Για τέτοιες βαθυστόχαστες συνεπαγωγές χρειάζονταν κάποιον σαν τον Χόθορν.

Το πρόβλημα ήταν ότι δεν τον πλήρωναν αδρά και, αφού τελειώσαμε την *Αδικία*, επικοινωνήσε μαζί μου και με ρώτησε αν θα μ' ενδιέφερε να γράψω ένα βιβλίο βασισμένο στον ίδιο. Ήταν μια ξεκάθαρη εμπορική πρόταση. Το όνομά μου θα έμπαινε στο εξώφυλλο, αλλά θα μοιραζόμαστε τα κέρδη πενήντα πενήντα. Ήξερα από την πρώτη στιγμή ότι

ήταν κακή ιδέα. Εγώ επινοώ ιστορίες· προτιμώ να μην τις ακολουθώ εδώ κι εκεί. Και το κυριότερο, μου αρέσει να κρατάω τον έλεγχο των βιβλίων μου. Δεν είχα καμία επιθυμία να μετατρέψω τον εαυτό μου σε ήρωα, και μάλιστα δευτεροκλασάτο: ο αιώνιος παρατρεχάμενος.

Κι όμως, με κάποιον τρόπο κατάφερε να με πείσει και, παρόλο που λίγο έλειψε να το πληρώσω *κυριολεκτικά* με τη ζωή μου, το πρώτο βιβλίο ήταν τελειωμένο πλέον, υπό έκδοση. Υπήρχε ένα πρόσθετο ζήτημα. Η νέα μου εκδότρια –η Σελίνα Γουόκερ στον εκδοτικό Random House– επέμενε να υπογράψουμε συμβόλαιο για τρία βιβλία και, παρακινημένος από την ατζέντισσά μου, είχα συμφωνήσει. Πιστεύω ότι το ίδιο συμβαίνει με κάθε συγγραφέα, όσα βιβλία κι αν έχει εκδώσει. Ένα συμβόλαιο για τρία βιβλία ισοδυναμεί με σταθερότητα. Σημαίνει ότι μπορείς να προγραμματίσεις τον χρόνο σου, να ξέρεις τι ακριβώς πρόκειται να κάνεις. Αλλά σημαίνει επίσης ότι έχεις δεσμευτεί να τα γράψεις. Με άλλα λόγια, άμα είσαι ανασφαλής, άσ' τα να πάνε...

Ο Χόθορν το ήξερε, φυσικά, οπότε περίμενα όλο το καλοκαίρι να χτυπήσει το τηλέφωνο, ενώ την ίδια στιγμή εύχομουν να μη χτυπήσει. Ο Χόθορν ήταν αναμφίβολα δαιμόνιος. Είχε λύσει το πρώτο μυστήριο μ' έναν τρόπο που το έκανε να μοιάζει παιχνιδάκι για παιδιά, παρόλο που εγώ παρέβλεψα όλα τα στοιχεία που είχαν εμφανιστεί μπροστά στα μάτια μου. Αλλά σε προσωπικό επίπεδο, τον έβρισκα τρομερά κουραστικό. Ήταν σκοτεινός και μονόχοντος, αρνιόταν να μου πει οτιδήποτε για τον εαυτό του, παρόλο που, θεωρητικά, ήμουν ο βιογράφος του. Έβρισκα κάποιες συμπεριφορές του ανησυχητικές, στην καλύτερη περίπτωση. Έβριζε ασύστολα, κάπνιζε αρειμανίως και με φώναζε

«Τόνι». Αν αποφάσιζα ποτέ να διαλέξω έναν ήρωα από την πραγματική ζωή, σίγουρα δεν θα ήταν αυτός.

Και να τον εδώ, να μου γίνεται τσιμπούρι και πάλι, μόλις λίγες εβδομάδες αφότου τελείωσα το γράφημο του *Η Λέξη Είναι Φόνος*. Δεν του το είχα δείξει ακόμα, και δεν ήξερε τι είχα γράψει για εκείνον. Ήμουν αποφασισμένος να διατηρήσω τα πράγματα έτσι για όσο περισσότερο μπορούσα.

«Ποιο είναι το θύμα, λοιπόν;» ρώτησα.

«Το όνομά του είναι Ρίτσαρντ Πράις». Ο Χόθορν έκανε μια παύση, σαν να περίμενε ότι θα ήξερα για ποιον μιλούσε. Δεν είχα ιδέα. «Δικηγόρος», συνέχισε. «Δικηγόρος διαζυγίων. Φιγουράρει συχνά πυκνά στις εφημερίδες. Πολλοί από τους πελάτες του ήταν μεγάλα ονόματα. Διασημότητες... και τέτοια».

Όσο μιλούσε, συνειδητοποίησα ότι είχα όντως ακουστά το όνομα, τελικά. Κάτι έλεγαν γι' αυτόν στο ραδιόφωνο καθώς μ' έφερναν στο γύρισμα, αλλά μισοκοιμισμένος όπως ήμουν, δεν πρόσεχα. Ο Ρίτσαρντ Πράις έμενε στο Χάμπστεντ, δηλαδή κάπου που κυκλοφορώ συχνά όταν βγάζω βόλτα τον σκύλο. Σύμφωνα με το ρεπορτάζ, είχε δεχτεί επίθεση μέσα στο ίδιο του το σπίτι και είχε χτυπηθεί μ' ένα μπουκάλι κρασί. Υπήρχε και κάτι άλλο. Είχε ένα παρατσούκλι. «Σιδηρά Μανόλια»; Όχι, αυτή ήταν η Φιόνα Σάκλετον, πασίγνωστη από τότε που εκπροσώπησε τον σερ Πολ Μακάρτνεϊ στο πικρόχολο διαζυγίό του από τη Χέδερ Μιλς. Ο Πράις ήταν γνωστός ως το «Στομωμένο Λεπίδι» και δεν είχα ιδέα γιατί.

«Ποιος τον σκότωσε;» ρώτησα.

Ο Χόθορν μου έριξε μια θλιμμένη ματιά. «Αν το ήξερα αυτό, φιλάρα, δεν θα ήμουν εδώ».

Είχε δίκιο σε ένα πράγμα, ήμουν υπερβολικά κουρασμένος. «Η αστυνομία θέλει να το ερευνήσεις;» ρώτησα.

«Ακριβώς. Με πήραν σήμερα το πρωί. Και σκέφτηκα αμέσως εσένα».

«Πολύ ευγενικό εκ μέρους σου. Αλλά τι κάνει την υπόθεση τόσο ξεχωριστή;»

Ως απάντηση στην ερώτησή μου, ο Χόθορν έβγαλε μια στοίβα φωτογραφίες από την εσωτερική τσέπη του σακακιού του. Ατσάλωσα τον εαυτό μου. Έχω δει πολλές σκηνές εγκλήματος ως μέρος της έρευνάς μου και ποτέ δεν καταφέρνω να ξεπεράσω το πόσο καθηλωτικά βίαιες είναι. Είναι η πνιγηρότητά τους, το γεγονός ότι τα πάντα εκτίθενται χωρίς την ελάχιστη ευαισθησία. Έχει να κάνει ως έναν βαθμό και με την απουσία χρώματος. Το αίμα φαντάζει ακόμα πιο φρικιαστικό όταν είναι κατάμαυρο. Τα πτώματα που βλέπετε στην τηλεόραση είναι απλώς ηθοποιοί ξαπλωμένοι στο πλάι. Δεν έχουν σχεδόν τίποτα κοινό με αληθινά πτώματα.

Η πρώτη φωτογραφία ήταν εντάξει, πάντως. Ήταν ένα στημένο πορτρέτο του Ρίτσαρντ Πράις, τραβηγμένο ενώ ζούσε ακόμα κι έδειχνε έναν εμφανίσιμο, σικάτο τύπο με αετίσια μύτη και μακριά γκριζα μαλλιά χτενισμένα προς τα πίσω, πάνω από ένα ψηλό μέτωπο. Φορούσε ζέρσεϊ και μειδιούσε αυτάρεσκα, σίγουρα χωρίς την παραμικρή υποψία ότι σύντομα θα γινόταν το αντικείμενο μιας έρευνας φόνου. Το αριστερό του χέρι ήταν διπλωμένο πάνω από το δεξί μπράτσο και πρόσεξα μια χρυσή βέρα στον παράμεσο. Παντρεμένος, λοιπόν.

Στις επόμενες λήψεις, ήταν νεκρός. Αυτή τη φορά, είχε τα χέρια του τεντωμένα πάνω από το κεφάλι, ενώ κειτόταν σε ένα γυμνό ξύλινο πάτωμα, στραπατσαρισμένος όπως μόνο ένα

πτώμα μπορεί να συστραφεί. Ήταν κυκλωμένος από θραύσματα γυαλιού και μια μεγάλη ποσότητα υγρού που φαινόταν πολύ αραιό για να είναι αίμα – όντως θα αποδεικνυόταν αίμα ανακατεμένο με κρασί. Οι φωτογραφίες είχαν τραβηχτεί από αριστερά κι από δεξιά και από πάνω, έτσι που δεν άφηναν τίποτα στη φαντασία. Προχώρησα στις επόμενες εικόνες: οδοντωτά τραύματα γύρω από τον λαιμό του, απλανή μάτια, δάχτυλα σφιγμένα σαν νύχια αρπακτικού πουλιού. Θάνατος σε κοντινό. Αναρωτήθηκα πώς είχαν φτάσει τόσο γρήγορα στα χέρια του Χόθορν, αλλά μάντευα ότι τις έλαβε με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο και τις τύπωσε στο σπίτι του.

«Ο Ρίτσαρντ Πράις επλήγη μ' ένα γεμάτο μπουκάλι κρασί στο μέτωπο και στην πρόσθια περιοχή του κρανίου», εξήγησε ο Χόθορν. Ήταν ενδιαφέρον πόσο άμεσα πέρασε στην υπηρεσιακή ορολογία. «Επλήγη», αντί για «χτυπήθηκε», για παράδειγμα. Κι αυτή η «πρόσθια περιοχή», που παρέπεμπε κατευθείαν σε ιατρικό λεξικό. «Υπάρχουν σοβαροί μωλωπισμοί κι ένα αραχνοειδές κάταγμα στο μετωπιαίο οστό, αλλά δεν ήταν αυτά που τον σκότωσαν. Το μπουκάλι έσπασε, πράγμα που σημαίνει ότι ένα μέρος της ενέργειας εκτονώθηκε. Ο Πράις έπεσε στο δάπεδο και ο φονιάς έμεινε να κρατάει τον σπασμένο λαιμό του μπουκαλιού. Τον χρησιμοποίησε σαν μαχαίρι, πλήττοντας το θύμα στον λαιμό». Έδειξε μία από τις κοντινές φωτογραφίες. «Εδώ κι εδώ. Το δεύτερο πλήγμα διέρρηξε την υποκλείδια φλέβα και συνέχισε στην υπεζωκοτική κοιλότητα».

«Δηλαδή πέθανε από αιμορραγία», συμπέρανα.

«Όχι». Ο Χόθορν κούνησε αρνητικά το κεφάλι. «Πιθανότατα δεν πρόλαβε. Πιθανολογώ ότι υπέστη εμβολή αέρα στην καρδιά, κι αυτό τον έστειλε».

Δεν υπήρχε οίκτος στη φωνή του. Εξέθετε απλώς τα στοιχεία.

Πήρα τον καφέ μου με σκοπό να πω μια γουλιά, αλλά ήταν στην ίδια απόχρωση με το αίμα στη φωτογραφία, οπότε προτίμησα να τον αφήσω κάτω. «Ήταν ένας εύπορος άνθρωπος που ζούσε σ' ένα πολυτελές σπίτι. Κλασικός στόχος ληστών», είπα. «Δεν βλέπω γιατί είναι τόσο ξεχωριστή η υπόθεση».

«Είναι κάμποσα πράγματα, στην πραγματικότητα», απάντησε χαρωπά ο Χόθορν. «Ο Πράις είχε αναλάβει μια μεγάλη υπόθεση... έναν διακανονισμό ύψους δέκα εκατομμυρίων. Όχι ότι η εν λόγω κυρία πήρε πολλά απ' αυτά. Μιλάμε για την Ακίρα Άνο. Σου λέει κάτι το όνομα;»

Για λόγους που θα γίνουν κατανοητοί στη συνέχεια, έχω αλλάξει το όνομα, αλλά τη γνώριζα αρκετά καλά. Ήταν μυθιστοριογράφος και ποιήτρια, τακτική ομιλήτρια σε όλες τις μεγάλες εκθέσεις βιβλίου. Είχε βρεθεί δύο φορές στη βραχεία λίστα υποψηφίων για το Μπούκερ, ενώ είχε αποσπάσει τα βραβεία Costa, T.S. Elliot, το Βραβείο Γυναικείας Μυθοπλασίας και πιο πρόσφατα το PEN/Nabokov για την προσφορά της στην παγκόσμια λογοτεχνία, με ειδική μνεία στη «μοναδική φωνή και την αισθαντικότητα της πρόζας της». Αρθρογραφούσε –κυρίως πάνω σε γυναικεία θέματα και τις πολιτικές ανισότητας των φύλων– στους *Sunday Times* και σε άλλες εφημερίδες ευρείας κυκλοφορίας. Ήταν συχνά καλεσμένη σε ραδιοφωνικές εκπομπές. Προσωπικά, την είχα ακούσει στις *Moral Maze* και *Loose Ends*.

«Έλουσε τον Πράις μ' ένα ποτήρι κρασί», είπα. Η συγκεκριμένη ιστορία είχε κυριαρχήσει στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης και τη θυμόμουν καθαρά.

«Έκανε πολύ περισσότερα απ' αυτό, φιλάρα. Απειλήσε να τον κοπανήσει με την μπουκάλια. Καταμεσής ενός κατάμεστου εστιατορίου, ε; Την άκουσε ένα σωρό κόσμος».

«Τότε αυτή τον έφαγε!»

Ο Χόθορν ανασήκωσε τους ώμους και κατάλαβα τι εννοούσε. Στη σφαίρα της καθημερινής ζωής, θα ήταν πασιφάνες. Αλλά στον κόσμο που κατοικούσε ο Χόθορν –και στον οποίο επέμενε να με βάλει– μια παραδοχή ενοχής μπορούσε να σημαίνει ακριβώς το αντίθετο.

«Έχει άλλοθι η κυρία;» ρώτησα.

«Δεν είναι στο σπίτι της. Κανείς δεν μπορεί να πει με βεβαιότητα πού βρίσκεται». Ο Χόθορν έβγαλε ένα τσιγάρο και το στριφογύρισε ανάμεσα στα δάχτυλά του πριν το ανάψει. Έσπρωξα το πλαστικό κυπελλάκι μου προς το μέρος του. Ήταν ακόμα μισογεμάτο με καφέ, οπότε μπορούσε να χρησιμοποιηθεί ως τασάκι.

«Άρα έχεις μία ύποπτη», είπα. «Τι άλλο υπάρχει;»

«Ε, δεν μ' αφήνεις να σου πω! Άλλαξε τη διακόσμηση στο σπίτι του κι υπήρχαν ένα σωρό κουβάδες με χρώματα στο χολ. Φυσικά δεν είχε επιλέξει τα κλασικά, Dulux και τα παρόμοια. Έπρεπε να έχει εκείνα τα ψωνισμένα χρώματα από τη Farrow & Ball. Ογδόντα λίρες ο κουβάς, χρώματα με ονομασίες όπως Γήινο Πράσινο, Πράσινο του Κισσού και του Αρσενικού». Έφτυσε κυριολεκτικά τις λέξεις με απροσποίητη αποστροφή.

«Το Πράσινο του Αρσενικού το έβγαλες απ' το μυαλό σου», μάντευα.

«Όχι. Απ' το μυαλό μου έβγαλα το Πράσινο του Κισσού. Τα άλλα δύο είναι στη λίστα. Το χρώμα που διάλεξε μάλιστα λεγόταν Πράσινο Καπνός. Και άκου τώρα το παράξενο,

Τόνι. Αφού κοπάνησε τον κύριο Πράις, ο δράστης τον άφησε να αιμορραγεί στο χλιδάτο πάτωμά του από αμερικανική δρυ, πήρε ένα πινέλο και έγραψε ένα μήνυμα στον τοίχο: έναν τριψήφιο αριθμό».

«Με ποια ψηφία;»

Έσπρωξε άλλη μια φωτογραφία προς το μέρος μου και τον είδα μόνος μου.

«Ένα, οχτώ, δύο», απάντησε ο Χόθορν.

«Δεν φαντάζομαι να έχεις ιδέα τι μπορεί να σημαίνει;» ρώτησα.

«Θα μπορούσε να σημαίνει πολλά. Υπάρχει μια γραμμή λεωφορείου με τον αριθμό 182 που διασχίζει το βόρειο Λονδίνο, αν και δεν νομίζω ότι ο κύριος Πράις είχε τον χρόνο να κυκλοφορεί με τα μέσα μαζικής μεταφοράς. Είναι η επωνυμία ενός εστιατορίου στο Γουέμπλεϊ. Είναι μια συντομογραφία που χρησιμοποιείται στα μηνύματα. Είναι τύπος τετραθέσιου αεροσκάφους...»

«Εντάξει», τον διέκοψα. «Είσαι σίγουρος ότι το άφησε ο δολοφόνος;»

«Εντάξει, θα μπορούσαν να το έγραψαν οι διακοσμητές, αλλά αμφιβάλλω».

«Τι άλλο;»

Ο Χόθορν πάγωσε με το τσιγάρο μετέωρο στην τροχιά προς το στόμα του. Τα σκουρόχρωμα μάτια του με προκαλούσαν. «Δεν φτάνουν αυτά;»

«Δεν ξέρω», απάντησα.

Πραγματικά. Εξέταζα ήδη τον φόνο του Ρίτσαρντ Πράις από την οπτική του συγγραφέα και η φρικτή αλήθεια ήταν ότι, στο συγκεκριμένο στάδιο τουλάχιστον, δεν ήμουν σίγουρος ότι σκοτιζόμουν ποιος τον είχε σκοτώσει. Η Ακίρα

Άνο ήταν προφανώς η βασική ύποπτη. Αυτό ήταν ενδιαφέρον γιατί, αν και δεν είχα καταφέρει να διαβάσω κανένα βιβλίο της, ήξερα το όνομά της. Το πιο ουσιώδες όμως ήταν το εξής: Αν επρόκειτο να γράψω ένα δεύτερο βιβλίο για τον Χόθορν, θα έπρεπε να καλύπτει τουλάχιστον ογδόντα χιλιάδες λέξεις κι εγώ ήδη αναρωτιόμουν αν θα υπήρχε αρκετό υλικό. Η Ακίρα τον είχε απειλήσει μ' ένα μπουκάλι. Το θύμα δολοφονήθηκε με μπουκάλι. Η κυρία το 'πε και το 'κανε. Τέλος της ιστορίας.

Επίσης με προβλημάτιζε το ότι ήταν ένας δικηγόρος διαζυγίων που είχε δολοφονηθεί. Δεν έχω τίποτα εναντίον των δικηγόρων, αλλά ταυτόχρονα έβαζα πάντα τα δυνατά μου να τους αποφεύγω. Δεν καταλαβαίνω τον Νόμο. Δεν κατάφερα ποτέ να κατανοήσω πώς ένα απλό θέμα –ένα εμπορικό σήμα, ας πούμε, και η κατοχύρωσή του– μπορεί να καταλήξουν να ροκανίζουν μήνες από τη ζωή μου και χιλιάδες λίρες. Ως και η σύνταξη της διαθήκης μου αποδείχτηκε τραυματική εμπειρία. Ομολογουμένως ήταν ακούντως κουτσουρεμένα αυτά που άφησα τελικά στα παιδιά μου, όταν ξεμπέρδεψαν μαζί μου οι δικηγόροι. Είχα απολαύσει τη συγγραφή για την Νταϊάνα Κάουπερ, την άκακη μητέρα ενός διάσημου ηθοποιού, αλλά τι είδους έμπνευση μπορούσα να αντλήσω από τον Ρίτσαρντ Πράις, έναν άντρα που έβγαζε το ψωμί του από τον πόνο άλλων ανθρώπων;

«Υπάρχει και κάτι ακόμα», μουρμούρισε ο Χόθορν. Παρατηρούσε κάθε μου κίνηση κι ήταν λες και μπορούσε να διαβάζει τις σκέψεις μου – πράγμα που μάλλον έκανε, όπως είχε αποδείξει μόλις.

«Τι;»

«Το μπουκάλι του κρασιού. Ήταν ένα Château Lafite

Rothschild του 1982, Pauillac». Ο Χόθορν πρόφερε τις ξένες λέξεις σαν να ήταν βωμολοχίες. «Σκαμπάζεις από κρασιά;»
«Όχι».

«Ούτε εγώ. Αλλά μου είπαν ότι το συγκεκριμένο κοστίζει τουλάχιστον δύο χιλιάδες λίρες».

«Άρα ο Ρίτσαρντ Πράις είχε ακριβά γούστα».

Ο Χόθορν κούνησε αρνητικά το κεφάλι. «Όχι. Ήταν οπαδός της πλήρους αποχής, δεν έβαζε σταγόνα αλκοόλ στο στόμα του».

Το σκέφτηκα για μια στιγμή. Μια πολύ δημόσια απειλή από μια ένθερμη φεμινίστρια συγγραφέα. Ένα μυστηριώδες μήνυμα με πράσινη μπογιά. Ένα απίστευτα ακριβό μπουκάλι κρασί. Μπορούσα σχεδόν να τα δω αραδιασμένα στο εσωτερικό «αφτί» του βιβλίου. Κι ωστόσο...

«Δεν ξέρω. Είμαι πολύ πηγμένος αυτή τη στιγμή», δικαιολογήθηκα.

Το πρόσωπό του σκοτείνιασε. «Τι έχεις πάθει, φιλάρα; Νόμιζα ότι θα ριχνόσουν με τα μούτρα στη συγκεκριμένη υπόθεση».

«Μπορείς να μου δώσεις χρόνο να το σκεφτώ;»

«Πάω στον τόπο του εγκλήματος τώρα».

Το άφησα να αιωρείται στον αέρα για μια στιγμή. «Ξέρεις, αναρωτιόμουν», μουρμούρισα μονολογώντας σχεδόν. «Όλα αυτά που μόλις μου είπες. Για τον Μάικλ Κίτσην – και για το τηλέφωνό μου. Πώς τα ήξερες;»

Κατάλαβε αμέσως πού το πήγαινα. «Α, δεν είναι τίποτα».

«Απλώς μου κέντρισε το ενδιαφέρον». Έκανα μια παύση. «Αν πρόκειται να γραφτεί άλλο βιβλίο...»

«Εντάξει, εντάξει, φιλάρα. Αλλά δεν θα μπορούσε να είναι πιο απλό». Δεν θα τα παρατούσα και το ήξερε. «Ντύθηκες

βιαστικά. Το δεύτερο κουμπί του πουκαμίσου σου είναι στην τρίτη κουμπότρυπα, ένα μάλλον κλασικό λάθος. Όταν ξυρίστηκες το πρωί, άφησες λίγα γένια κάτω από τη μύτη σου. Τα βλέπω εκεί ακριβώς, δίπλα στο ρουθούνι σου και, για να σου πω την αλήθεια, δεν είναι ωραίο θέαμα. Επιπλέον, έχεις έναν λεκέ από οδοντόπαστα στο μανίκι σου, που σημαίνει ότι ντύθηκες πριν μπεις στο μπάνιο. Συνοψίζοντας, ξύπνησες, πετάχτηκες όρθιος και ντύθηκες αμέσως, πράγμα που μου λέει ότι μάλλον δεν χτύπησε το ξυπνητήρι σου».

«Δεν έχω ξυπνητήρι».

«Αλλά έχεις ένα iPhone, και θα το είχες βάλει να χτυπήσει αν είχες μια σημαντική συνάντηση –όπως μια επίσκεψη στο πλατό–, αλλά για κάποιο λόγο δεν το χρησιμοποίησες».

«Αυτό δεν συνεπάγεται ότι χάθηκε το τηλέφωνο».

«Μπορεί, αλλά σε πήρα δύο φορές, για να σου πω ότι θα ερχόμουν σήμερα, και δεν απάντησες. Κι επίσης, αν είχες το τηλέφωνό σου, ο οδηγός σου θα μπορούσε να σου τηλεφωνήσει για να σου πει ότι έρχεται ή ότι περίμενε από κάτω, άρα δεν θα ήσουν σε τέτοιο πανικό. Παρεμπιπτόντως, δεν το απάντησε και κανείς άλλος, αν και δεν πέρασε κατευθείαν στον τηλεφωνητή, άρα είναι ακόμα ανοιχτό. Το πιθανότερο είναι ότι ξέμεινε στη σίγαση, μάλλον θα το βρεις κάπου στο σπίτι».

Ο Χόθορν δεν ήταν στο πλατό όταν έφτασα. Δεν θα μπορούσε να ξέρει πώς είχα έρθει. «Τι σε κάνει να πιστεύεις ότι είχα οδηγό;» ρώτησα κοφτά. «Θα μπορούσα κάλλιστα να έχω έρθει με τον ηλεκτρικό».

«Είσαι ο μεγάλος και τρανός συγγραφέας του *Πολέμου του Φόιλ*. Εννοείται ότι θα έστελναν κάποιον. Εξάλλου, έβρεχε καρέκλες όλο το πρωί και μέχρι πριν από μία ώρα,

αλλά εσύ είσαι κατάστεγνος. Κοίτα τα παπούτσια σου! Ζήτημα αν έκανες δέκα βήματα έξω σήμερα».

«Κι ο Μάικλ Κίτσεν; Μήπως τα λέγατε οι δυο σας;»

«Δεν χρειαζόταν». Χτύπησε τα δάχτυλά του πάνω στο σενάριο, το οποίο είχα κλείσει τη στιγμή που μπήκε. «Οι ροζ σελίδες είναι διορθώσεις, σωστά; Μόλις έριξα μια πεταχτή ματιά, όλες συνδέονται με σκηνές στις οποίες τυγχάνει να εμφανίζεται ο λεγάμενος. Φαίνεται ότι είναι ο μόνος που δεν είναι ευχαριστημένος με τη δουλειά σου».

«Είναι απόλυτα ευχαριστημένος», γρύλισα. «Βάζουμε τις τελευταίες πινελιές».

Ο Χόθορν κοίταξε προς το καλάθι των αχρήστων μου, που ήταν τίγκα σε μπάλες τσαλακωμένο χαρτί. «Μιλάμε για ολόκληρους πίνακες», παρατήρησε.

Δεν υπήρχε λόγος να μείνουμε άλλο στο πλατό. Και μετά απ' ό,τι είχε γίνει, προτιμούσα να μη μας δουν πολλοί μαζί με τον Χόθορν.

«Εντάξει», είπα. «Άντε, πάμε».

ΤΡΙΑ

Το Ξύπνημα του Ερωδιού

ΤΟ ΣΠΙΤΙ ΤΟΥ ΡΙΤΣΑΡΝΤ ΠΡΑΪΣ ήταν στη Φιτζρόι Παρκ, έναν από τους πιο αριστοκρατικούς δρόμους σε ολόκληρο το Λονδίνο, φωλιασμένο στην άκρη του πάρκου Χάμπστεντ Χιθ. Στην πραγματικότητα, σχεδόν δεν μοιάζει με δρόμο. Όταν μπαίνεις από το Χιθ, ιδιαίτερα κατά τους καλοκαιρινούς μήνες, περνάς μέσα από μια παλιομοδίτικη πύλη που μοιάζει βγαλμένη από έργο του Άρθουρ Ράκχαμ, με τόσο οργιαστική βλάστηση ολόγυρα ώστε δυσκολεύεσαι να πιστέψεις ότι βρίσκεσαι οπουδήποτε κοντά σε αστικό ιστό. Δέντρα, θάμνοι, τριανταφυλλιές, κληματσίδες, γλυσίνες, αγιόκλημα κι ένα σωρό αναρριχητικά φυτά να παλεύουν για λίγο χώρο σ' ένα βόρειο Λονδίνο ίδιο με τη Χώρα του Ποτέ. Ακόμα και το φως εκεί έχει μια πρασινωπή χροιά. Τα σπίτια είναι κάπως αποτραβηγμένα το ένα από το άλλο και βάζουν τα δυνατά τους να μην έχουν την παραμικρή ομοιότητα μεταξύ τους. Ποικίλλουν σε ύψος από ψευδο-ελισαβετιανό σε αρ ντεκό και γνήσιο Cluedo –όλο καμινάδες και επικλινή πρόστεγα κι αετώματα– με τον συνταγματάρχη Μάσταρντ να κουρεύει το

γκαζόν και την κυρία Πίκοκ να παίρνει το τσάι της με τον αιδεσιμότατο Γκριν*.

Σάμπως για να τα διαφεύσει όλα αυτά, το σπίτι του Πράις ήταν επιθετικά μοντέρνο, σχεδιασμένο ίσως από κάποιον που είχε περάσει υπερβολικά πολύ χρόνο στο Εθνικό Θέατρο. Είχε την ίδια αρχιτεκτονική έφεση στον μπρουταλισμό, με μεγάλα τμήματα από προκατασκευασμένο μπετόν και παράθυρα που κάλυπταν τρεις ορόφους, πιο ταιριαστά σε μέγαρο γραφείων, παρά σε ιδιωτική κατοικία. Ακόμα και τα γιαπωνέζικα βούρλα στον μπροστινό κήπο ήταν φυτεμένα σε ακριβή διαστήματα και είχαν αναπτυχθεί στο ίδιο ύψος. Υπήρχε μια βεράντα με ξύλινο στηθαίο στον πρώτο όροφο, αλλά το ξύλο ήταν σκανδιναβικό πεύκο ή σημύδα, εντελώς άσχετο απ' όποιο δέντρο φυόταν στα πέριξ.

Το σπίτι δεν ήταν τεράστιο –υπέθεσα πως θα διέθετε τρεις ή τέσσερις κρεβατοκάμαρες–, αλλά ο τρόπος που είχε χτιστεί, όλο κύβους, παραλληλόγραμμα και στέγες που προεξείχαν, το έκανε να φαίνεται μεγαλύτερο απ' ό,τι ήταν. Δεν θα ήθελα να μένω εκεί. Δεν έχω κάτι ενάντια στη σύγχρονη αρχιτεκτονική σε μέρη όπως το Λος Άντζελες ή το Μαϊάμι, αλλά σ' ένα προάστιο του Λονδίνου, δίπλα σε μια λέσχη υπαίθριου μπόουλινγκ; Είχα την αίσθηση ότι παραήταν δήθεν.

Ο Χόθορν κι εγώ πήραμε ταξί από το Μπέρμοντσι κι αφού ανηφορίσαμε τη Χάμπστεντ Λέιν προς το Χάιγκεϊτ, πήραμε μια κλειστή στροφή και κατηφορίσαμε απότομα μακριά από την πραγματικότητα, μέσα σ' αυτή τη φανταστική *rus in urbe*. Ο λόφος μας έφερε σ' ένα σταυροδρόμι με μια πινακίδα που έδειχνε προς τη Λέσχη Μπόουλινγκ

---

* Ηρώες από το γνωστό επιτραπέζιο παιχνίδι. (Σ.τ.Μ.)

του Βόρειου Λονδίνου ίσια μπροστά. Εμείς στρίψαμε δεξιά. Το σπίτι του Πράις ονομαζόταν «Το ξύπνημα του ερωδιού» κι ήταν μάλλον εύκολο να το ξεχωρίσεις. Ήταν εκείνο με τα περιπολικά, την πλαστική ταινία στην εξώπορτα, τους ασπροντυμένους ειδικούς της Σήμανσης να περιφέρονται σαν σε αργή κίνηση στον κήπο, τους ένστολους αστυνομικούς και το σμάρι των δημοσιογράφων. Η Φιτζρόι Παρκ δεν είχε πεζοδρόμια και φανοστάτες. Κάμποσα σπίτια διέθεταν συστήματα συναγερμού, αλλά υπήρχαν απρόσμενα λίγες κάμερες κλειστού κυκλώματος. Κοντολογίς, δεν θα μπορούσες να διαλέξεις καλύτερο σκηνικό για να διαπράξεις φόνο.

Κατεβήκαμε και ο Χόθορν έδωσε εντολή στον οδηγό να μας περιμένει. Σίγουρα ήμαστε παράξενο ντουέτο. Εκείνος φαινόταν περιποιημένος και επαγγελματίας με το κοστουμί και τη γραβάτα του, ενώ εγώ μόλις συνειδητοποίησα ότι είχα φύγει από το τηλεοπτικό πλατό φορώντας μπλουτζίν και καπιτονέ μπουφάν με επένδυση και τον τίτλο Ο ΠΟΛΕΜΟΣ ΤΟΥ ΦΟΪΛ κεντημένο στην πλάτη. Ένας δυο δημοσιογράφοι κοίταζαν προς το μέρος μου και φοβούμενος μην καταλήξω στο πρωτοσέλιδο της τοπικής εφημερίδας, μπήκα πλαγίως, κρύβοντας την πίσω μεριά του μπουφάν μου, ενώ ευχόμουν να μου 'χε κόψει να αλλάξω.

Στο μεταξύ, ο Χόθορν είχε ξεχάσει την ύπαρξή μου όπως ανηφόριζε αποφασιστικά τον ιδιωτικό δρόμο, σαν τον άσωτο υιό που επιτέλους επιστρέφει στο πατρικό του. Αυτή την επίδραση είχε πάντα πάνω του ο φόνος, τον απορροφούσε ολοκληρωτικά, αποκλείοντας τους πάντες και τα πάντα τριγύρω. Δεν νομίζω να έχω γνωρίσει τόσο απόλυτα συγκεντρωμένο άνθρωπο. Στάθηκε για λίγο να εξετάσει δύο αυτοκίνητα, παρκαρισμένα πλάι πλάι. Το ένα ήταν μια

μαύρη Mercedes κουπέ S-class: ένα πολυτελές, αξιόπιστο αμάξι. Το άλλο, που περίμενε εκεί σαν μικρότερος, πιο τσιλικος αδελφός, ήταν μια κλασική MG Roadster της δεκαετίας του '70. Συλλεκτικό αμάξι: κόκκινο της φωτιάς, με μαύρη κουκούλα και απαστράπτουσες δικτυωτές ζάντες. Τον είδα να ακουμπάει την παλάμη του στο καπό κι έσπευσα στο πλευρό του.

«Δεν πάει πολλή ώρα που ήρθε», είπε.

«Η μηχανή είναι ακόμα ζεστή...»

Έγνεψε καταφατικά. «Τσακάλι έγινες, Τόνι».

Έριξε μια ματιά στο παράθυρο του συνοδηγού, κατεβασμένο μερικά εκατοστά, μύρισε τον αέρα κι έπειτα κίνησε πάλι προς την εξώπορτα του σπιτιού και τον αστυφύλακα που τη φρουρούσε. Περίμενα ότι θα πήγαινε κατευθείαν μέσα, αλλά την προσοχή του τράβηξαν τώρα τα αλφαδιασμένα παρτέρια δίπλα στην είσοδο. Ήταν δύο, ένα σε κάθε πλευρά, με τα βούρλα να στέκονται άψογα στοιχισμένα, σαν στρατιώτες σε παρέλαση. Όταν ο Χόθορν κάθισε στις φτέρνες του, πρόσεξα ότι στη δεξιά μεριά της πόρτας κάποια φυτά ήταν σπασμένα, σαν κάποιος να σκουντούφλησε και να τα τσαλαπάτησε. Ο φονιάς; Πριν προλάβω να τον ρωτήσω, στάθηκε πάλι όρθιος κι είπε το όνομά του στον αστυφύλακα, για να εξαφανιστεί αμέσως μετά στο εσωτερικό του σπιτιού.

Εγώ χαμογέλασα αμήχανα, περιμένοντας σχεδόν ότι θα μου απαγορευόταν η είσοδος, αλλά ο αστυφύλακας φαινόταν να περιμένει και την αφεντιά μου. Πέρασα μέσα.

Δεν ήταν χτισμένο σαν κανονικό σπίτι. Οι κύριοι χώροι δεν καθορίζονταν από τοίχους και πόρτες. Αντί γι' αυτό, η μια περιοχή φαινόταν να διαδέχεται την άλλη, με μια

μεγάλη σάλα υποδοχής να ανοίγεται σε μια υπερσύγχρονη κουζίνα στη μια πλευρά κι ένα ευρύχωρο σαλόνι-καθιστικό στην άλλη. Ο πίσω τοίχος ήταν φτιαγμένος ολοκληρωτικά σχεδόν από γυαλί, προσφέροντας υπέροχη θέα σε διάφορες μεριές του κήπου. Δεν υπήρχαν μοκέτες, μόνο ακριβά χαλιά σε διάφορα μεγέθη ήταν έντεχνα σπαρμένα στο δάπεδο από αμερικανική δρυ. Τα έπιπλα ήταν μοντέρνα, έργα επώνυμων σχεδιαστών, οι πίνακες στους τοίχους κυρίως αφηρημένης τέχνης. Ήταν φανερό ότι είχε δοθεί πολλή προσοχή στο εσωτερικό, μόλο που η γενική εικόνα ήταν αυτή της απλότητας. Για παράδειγμα, όλα τα χερούλια και οι διακόπτες για τα φώτα ήταν από ανοξείδωτο χάλυβα, όχι πλαστικό, και παρέπεμπαν σε Παρίσι ή Μιλάνο. Εύκολα φανταζόμουν να τα επιλέγουν προσεκτικά από καταλόγους. Το σπίτι ήταν ως επί το πλείστον λευκό, αλλά ο Πράις είχε αποφασίσει πρόσφατα να προσθέσει μερικές πινελιές χρώμα. Υπήρχαν βούρτσες και κουβάδες μπογιάς παραταγμένοι προσεκτικά πάνω σε προστατευτικά καλύμματα στον διάδρομο. Μια ανοιχτή πόρτα οδηγούσε σε ένα WC που είχε βαφτεί σε καναρινί κίτρινο που μαγνητίζε το βλέμμα. Τα παράθυρα στην κουζίνα πλαισιώνονταν τώρα από κόκκινο-κεραμιδί. Είχα υποθέσει ότι ο δικηγόρος ήταν παντρεμένος, αλλά το σπίτι έδινε την αίσθηση πολύ ακριβής εργένικης γκαρσονιέρας.

Πρόλαβα τον Χόθορν τη στιγμή που μια εύσωμη, μάλλον απωθητική γυναίκα έβγαινε με αγκωνιές από την κουζίνα. Φορούσε χτυπητό μοβ παντελόνι, μαύρο ζιβάγκο και σακάκι. Τι την έκανε απωθητική; Δεν ήταν τα ρούχα της, ούτε η σωματική της διάπλαση, παρότι ήταν υπέρβαρη, με στρογγυλούς ώμους και παχύ, στρογγυλό πρόσωπο. Όχι.

Ήταν κυρίως η στάση της. Δεν μας είχε πει κουβέντα, αλλά στραβομουτσούνιαζε κιόλας. Είτε τα γυαλιά της ήταν πολύ μεγάλα ή τα μάτια της πολύ μικρά, πάντως είχε καταφέρει να φαίνεται κακιά και εχθρική, κοιτάζοντας τον κόσμο με μοχθηρία που τόνιζε τα μάτια της σαν μάσκα. Ωστόσο, αυτό που με εντυπωσίασε περισσότερο σε εκείνη ήταν τα μαλλιά της. Είμαι σίγουρος πως ήταν αληθινά, αλλά έμοιαζαν με εκείνες τις φτηνές περούκες που έχουν οι κούκλες στα πολυκαταστήματα, κατάμαυρα και γυαλιστερά σαν νάιλον. Δεν φαίνονταν να ανήκουν στο κεφάλι της. Στον λαιμό της κρεμόταν μια χρυσή καδένα με μια ταμπελίτσα πάνω στο πληθωρικό στήθος, που την ταυτοποιούσε ως επιθεωρήτρια ντετέκτιβ Κέρα Γκράνσο της Μητροπολιτικής Αστυνομίας. Κινιόταν σβέλτα, επιθετικά, σαν πυγμάχος που μπαίνει στο ρινγκ. Αν ήμουν εγκληματίας, θα τη φοβόμουν. Αν και δεν είχα κάνει τίποτα κακό, μου προκαλούσε νευρικότητα.

«Γεια σου, Χόθορν», είπε. Προς μεγάλη μου έκπληξη και παρά την εμφάνισή της, ήταν μάλλον πρόσχαρη. «Μου είπαν ότι ερχόσουν».

«Γεια σου κι εσένα, Κέρα».

Γνωρίζονταν, λοιπόν. Και μάλιστα φαίνονταν να συμπαθούνται. Ο Χόθορν στράφηκε προς το μέρος μου. «Από δω η επιθεωρήτρια Κέρα Γκράνσο», είπε, παρότι δεν ήταν απαραίτητο. Δεν της εξήγησε ποιος ήμουν εγώ, μα ούτε αυτή φαινόταν να σκοτίζεται ιδιαίτερα.

«Σου έστειλαν τις λεπτομέρειες;» Είχε μπει κατευθείαν στο ψητό, χωρίς ψιλοκουβέντες. Η φωνή της ήταν βαριά και ξερή, χωρίς αναγνωρίσιμη προφορά. «Αρχική αναφορά; Φωτογραφίες;»

«Ναι».

«Δεν έχασαν λεπτό, δηλαδή! Μόλις σήμερα το πρωί βρέθηκε».

«Ποιος τον βρήκε;»

«Η καθαρίστρια. Μια Βουλγάρα. Μαριέλα Πετρόφ. Μπορείς ακόμα να της μιλήσεις αν θες, αλλά θα σπαταλήσεις άδικα τον χρόνο σου. Δεν ξέρει τίποτα. Δουλεύει μόλις έξι εβδομάδες για τον Πράις – ήρθε συστημένη από ένα καλό πρακτορείο στο Νάιτσομπριτζ. Μένει στο Μπέθναλ Γκριν με τον άντρα της και δύο παιδιά. Η πρώτη της δουλειά ήταν να κατέβει από τη Χάιγκεϊτ, φέρνοντας φρέσκο ψωμί και γάλα για το πρωινό του. Μπήκε στην κουζίνα κι ετοίμασε τα πάντα. Μετά μπήκε στο γραφείο, εκεί τον βρήκε. Πήραμε το πτώμα, αλλά μπορείς να ρίξεις μια ματιά, αν θέλεις».

«Αμέ».

«Πάρε...» Είχε βγάλει πλαστικά καλύμματα παπουτσιών και μας τα πρόσφερε με απόλυτη φυσικότητα, σαν χαρτοπετσέτες πριν από ένα γεύμα.

Απογοητεύτηκα λίγο. Στο πίσω μέρος μου μυαλού μου, ήλπιζα ότι την έρευνα θα είχε αναλάβει ο ντετέκτιβ Μίντοουζ. Ήταν ο ντετέκτιβ που είχα συναντήσει όταν δολοφονήθηκε η Νταϊάνα Κάουπερ κι αργότερα μέχρι που ήπαμε ένα ποτό μαζί στη λέσχη μου. Μου είχε κεντρίσει το ενδιαφέρον η σχέση του με τον Χόθορν. Οι δυο τους είχαν υπάρξει συνεργάτες, όμως ήταν φανερό ότι κανείς τους δεν στενοχωρήθηκε όταν χώρισαν οι δρόμοι τους. Ήθελα να μάθω περισσότερα για τον Χόθορν και, παρότι ο Μίντοουζ ήταν απρόθυμος και πανάκριβος –με είχε χρεώσει για τον χρόνο του–, ήμουν σίγουρος ότι είχε περισσότερες πληροφορίες να μου δώσει.

Πέραν αυτού, θα γινόταν χρήσιμος χαρακτήρας, αν

συνέχιζα να γράφω με πρωταγωνιστή τον Χόθορν. Ο Χολμς έχει τον Λεστράντ. Ο Πουαρό έχει τον Τζαπ. Ο Μορς διαπληκτίζεται συχνά με τον Στρέιντζ. Είναι αναντίρρητο γεγονός ότι ένας ιδιοφυής ιδιωτικός ντετέκτιβ χρειάζεται έναν πολύ λιγότερο ευφυή αστυνομικό, όπως ακριβώς μια φωτογραφία χρειάζεται φως αλλά και σκοτάδι. Διαφορετικά, δεν υπάρχει ευκρίνεια. Σημειωτέον, δεν λέω ότι ο Μίντοουζ ήταν περιορισμένης ευφυΐας, αλλά πίστευε ειλικρινά ότι η κυρία Κάουπερ είχε δολοφονηθεί από έναν διαρρήκτη, και σ' αυτό έπεσε πολύ έξω.

Αν ήταν στο χέρι μου, θα ήμουν ευτυχής να βλέπω τον Μίντοουζ σε κάθε σκηνή εγκλήματος που πατούσα το πόδι μου, αλλά βεβαίως υπάρχουν πάνω από τριάντα χιλιάδες αστυνομικοί στο Λονδίνο και οι πιθανότητες να εμφανιστεί και στο Τσέλσι –ο τόπος της πρώτης ανθρωποκτονίας– και στο Χάμπστεντ ήταν ανύπαρκτες. Ακολουθώντας την Γκράνσο μέσα από το σαλόνι, είχα αποφασίσει ήδη ότι θα μου φαινόταν λιγότερο χρήσιμη. Ήταν όλο επαγγελματισμό και φαινόταν να ξέρει τι έκανε. Όσο για μένα, δεν είχε δείξει το ελάχιστο ενδιαφέρον.

Διασχίσαμε το καθιστικό και κατεβήκαμε δύο σκαλοπάτια για το γραφείο, το οποίο, με το ξύλινο δάπεδο και τη μίνιμαλ διακόσμηση του, θύμιζε ουσιαστικά αίθουσα συσκέψεων. Γραφείο δεν υπήρχε. Αντί γι' αυτό, τέσσερις άσπρες καρέκλες από δέρμα και ατσάλι ήταν τοποθετημένες γύρω από ένα γυάλινο τραπέζι, που πλαισιωνόταν από βιβλιοθήκες στη μία πλευρά και παράθυρα στην άλλη. Άλλος ένας ψηλός υαλοπίνακας διέτρεχε το ταβάνι πέρα ως πέρα, επιτρέποντας στο φως να πλημμυρίζει τον χώρο. Υπήρχαν δύο κουτάκια κόκα κόλα στο τραπέζι, εκ των οποίων το ένα ανοιχτό.

Η σορός είχε απομακρυνθεί ήδη, αλλά δεν υπήρχε αμφιβολία ότι εδώ ήταν ο χώρος όπου πέθανε ο Ρίτσαρντ Πράις. Μια κολλώδης βαθυκόκκινη λίμνη απλωνόταν στο πάτωμα: μείγμα κόκκινου κρασιού με αίμα. Ήταν μακάβριο, αλλά μπορούσα να δω το κεφάλι του δικηγόρου, τους ώμους του και το ένα μπράτσο του τεντωμένα στο σχήμα που έμεινε πίσω, αφού μεταφέρθηκε το σώμα του. Γυαλιά από το σπασμένο μπουκάλι, κομμάτια του οποίου συγκρατούνταν ακόμα ενωμένα από την ετικέτα, ήταν διάσπαρτα μέσα στο χαλί.

Το βλέμμα μου μαγνήτισε αυτόματα ο τοίχος ανάμεσα σε δύο από τις βιβλιοθήκες. Εκεί ήταν ο τριψήφιος αριθμός που μου έδειξε σε φωτογραφία ο Χόθορν, γραμμένος βιαστικά με πράσινη μπογιά: 182. Η μπογιά είχε τρέξει προς τα κάτω, λες κι ήταν αφίσα σε ταινία τρόμου. Τα ψηφία ήταν αδρά και ανόμοια, το οχτώ πολύ μεγαλύτερο από το ένα και το δύο. Η βούρτσα που είχε χρησιμοποιηθεί για να γραφτούν ήταν παρατημένη στο πάτωμα, δημιουργώντας έναν πράσινο λεκέ στο ξύλο.

«Δολοφονήθηκε στις οχτώ με οχτώμισι. Ήταν μόνος στο σπίτι, αλλά ξέρουμε ότι δέχτηκε έναν επισκέπτη γύρω στις οχτώ παρά πέντε. Ένας γείτονας, ο Χένρι Φέρτσαϊλντ, πήγαινε βόλτα τον σκύλο του και είδε κάποιον να βγαίνει από το πάρκο Χάμπστεντ Χιθ. Είμαι σίγουρη ότι θα θες να του μιλήσεις. Μένει στην άλλη άκρη του δρόμου. Είναι ένα ροζ οίκημα... ονόματι η Αγροικία των Ρόδων. Τα σπίτια εδώ τριγύρω δεν έχουν αριθμούς. Παραείναι ξυπασμένα γι' αυτό». Το χαμόγελό της ήταν φευγαλέο. «Έχουν όλα φανταχτερά ονόματα, όπως το Ξύπνημα του Ερωδιού. Δεν ξέρω καν πού τους ήρθε! Τέλος πάντων, ο κύριος Φέρτσαϊλντ είναι

συνταξιούχος. Αξιολάτρευτος τύπος. Είμαι σίγουρη ότι θα ευχαριστηθείς την κουβέντα μαζί του».

«Ο Πράις ήταν μόνος στο σπίτι;»

«Χθες βράδυ, ναι. Ήταν παντρεμένος, αλλά ο αντρούλης του έλειπε. Έχουν ένα δεύτερο σπίτι στο Κλάκτον-ον-Σι. Γύρισε πριν καμιά ώρα και μας βρήκε εδώ, πράγμα που πρέπει να ήταν μεγάλο σοκ. Είναι πάνω τώρα». Έτσι εξηγείτο η κόκκινη MG με τη μηχανή που δεν είχε προλάβει να κρυσώσει. «Τα 'χει παίξει», συνέχισε. «Του μίλησα μόλις πριν λίγα λεπτά, αλλά δεν έβγαζε και πολύ νόημα. Πλάνταξε στο κλάμα, μέχρι που έβαλα κάποιον να του φτιάξει τσάι». Έκανε μια παύση και ρουθούνησε ηχηρά. «Ζήτησε χαμομήλι».

Εγώ τα άκουγα όλα αυτά με βαθιά ανησυχία. Ένα από τα λιγότερο ελκυστικά χαρακτηριστικά του Χόθορν ήταν η ανερυθρίαστη ομοφοβία του, την οποία εξέφρασε ρητά μετά την επίσκεψη που κάναμε σ' έναν ύποπτο στην πρώτη μας υπόθεση. Κι από τον τρόπο που πρόφερε την τελευταία λέξη, η Κέρα Γκράνσο μάλλον συμεριζόταν τα αισθήματά του. Αλλά πάλι, ίσως ήταν οι κάτοικοι του Χάμπστεντ που δεν συμπαθούσε.

«Ο σύζυγος ονομάζεται Στίβεν Σπένσερ», συνέχισε. «Δεν μπορώ να σου πω πολλά περισσότερα γι' αυτόν ακόμα. Δεν είχα την ευκαιρία να μιλήσω κανονικά μαζί του. Αλλά είναι σχεδόν βέβαιο πως ήταν το τελευταίο άτομο που μίλησε με τον Πράις πριν πεθάνει».

«Πήρε τηλέφωνο;»

«Στις οχτώ ακριβώς χτες το βράδυ». Η Γκράνσο κοίταζε εξεταστικά τον Χόθορν να επεξεργάζεται την πληροφορία. «Ναι. Ο δολοφόνος πρέπει να ήταν έξω ακριβώς από το σπίτι, ίσως να έφτανε στην εξώπορτα, όταν έγινε το τηλεφώνημα.

Ο γείτονας, ο κύριος Φέρτσαϊλντ, είδε κάποιον να μπαίνει πάνω κάτω την ίδια ώρα, αν και δεν είναι σε θέση να μας δώσει περιγραφή. Ήταν πολύ σκοτεινά. Βρισκόταν πολύ μακριά. Ο Πράις τελείωσε την κλήση και άνοιξε στον άγνωστο. Προφανώς ήταν κάποιος που γνώριζε. Του πρόσφερε κάτι να πει».

Έριξα μια ματιά στα δυο κουτάκια κόκα κόλα πάνω στο γυάλινο τραπέζι.

«Δηλαδή δεν ήπιαν καθόλου από το κρασί», παρατήρησε ο Χόθορν.

«Η φιάλη δεν είχε ανοιχτεί. Είδες την αναφορά; Περιλάμβανε και την τιμή της: δύο χιλιάδες λίρες!» Η Γκράνσο κούνησε το κεφάλι. «Να τι πάει στραβά σ' αυτήν εδώ τη χώρα. Έχουμε τράπεζες τροφίμων στα βόρεια κι εδώ κάτω στο Χάμπστεντ υπάρχουν άνθρωποι που δεν διστάζουν να ξοδέψουν μια περιουσία για ένα γαμημένο μπουκάλι κρασί. Δεν είναι λογικό».

«Ο Ρίτσαρντ Πράις δεν έπινε».

«Σύμφωνα με τον Σπένσερ, ήταν δώρο από έναν πελάτη του. Αυτό τουλάχιστον κατάφερα να του το αποσπάσω. Το όνομα του πελάτη είναι Άντριαν Λόκγουντ».

«Ο σύζυγος της Ακίρα Άνο», είπα. Θυμήθηκα το όνομα από το ρεπορτάζ που είχα ακούσει στο ραδιόφωνο.

«Πρώην σύζυγος. Ο Πράις τον εκπροσώπησε στο διαζύγιο, προφανώς η τελική έκβαση δεν τη χαροποίησε ιδιαίτερα».

Είχε απειλήσει να του ανοίξει το κεφάλι με ένα μπουκάλι κρασί. Φαινόταν τραβηγμένη σύμπτωση. Κι όμως, αν είχε κάνει τέτοια δήλωση δημοσίως, σε ένα ρεστοράν γεμάτο κόσμο, θα πρέπει να ήταν θεότρελη για να την κάνει πράξη, χρησιμοποιώντας αυτήν ακριβώς τη μέθοδο για να τον σκοτώσει.

Στο μεταξύ, ο Χόθορν είχε στρέψει την προσοχή του στα πράσινα ψηφία που ήταν ζωγραφισμένα στον τοίχο. «Αυτό εδώ πώς το εξηγείς;» ρώτησε.

«Το εκατόν ογδόντα δύο; Δεν έχω την παραμικρή ιδέα». Η ντετέκτιβ Γκράνσο ρουθούνησε ηχηρά. «Θα 'πρεπε να χαίρεσαι γι' αυτό, Χόθορν. Ήταν ο λόγος που σε κάλεσαν. Προφανώς έχουμε κάποιον πονηρό μπάσταρδο που νομίζει ότι θα σπάσει πλάκα». Σταύρωσε τα πελώρια μπράτσα πάνω στο στήθος της. «Υπάρχουν δύο πιθανότητες, τουλάχιστον όπως το βλέπω εγώ. Η μία είναι να το έκανε ο ίδιος ο Πράις, προσπαθώντας ν' αφήσει κάποιου είδους μήνυμα. Αλλά αυτό θα έπρεπε να έχει γίνει πριν του τσακίσουν το κεφάλι. Ή, το πιο πιθανό, το άφησε ο δράστης κατόπιν εορτής. Για να είμαι ειλικρινής όμως, δεν έχει και πολύ νόημα. Τι είδους φονιάς αφήνει ένα προφανές στοιχείο; Με αυτή τη λογική, ας έγραφε και τα αρχικά του». Έκανε μια παύση. «Αναρωτήθηκα μήπως είχε σχέση με το κρασί».

«Το Château Lafite του 1982», είπα.

«Είναι τα ίδια ψηφία, χωρίς το εννέα». Η Γκράνσο με κοίταξε σαν να πρόσεχε μόλις την παρουσία μου. Τα μικρά μάτια της εστίασαν πάνω μου για μια στιγμή, προκαλώντας μου μια τρομερά άβολη αίσθηση. Και μετά πετάρισαν μακριά. «Θα σ' αφήσω να λύσεις εσύ αυτό το μυστήριο, Χόθορν», συνέχισε. «Προσωπικά, δεν μου αρέσει ο φόνος που συνοδεύεται με όλα αυτά τα μπιχλιμπίδια. Κάτι τέτοια τα αφήνω στον κύριο "Ο Πόλεμος του Φόιλ" από δω».

Ώστε είχε προσέξει το πίσω μέρος του μπουφάν μου, παρότι έβαλα τα δυνατά μου να το κρύψω. Αναρωτήθηκα αν της είχε πει ο Χόθορν ποιος ήμουν.

«Δακτυλικά αποτυπώματα;» ρώτησε ο Χόθορν.

Έγνεψε αρνητικά. «Γάμησέ τα. Ήταν όλα σκουπισμένα, και στο κλειστό κουτάκι κόκα κόλα. Ο Πράις ήταν ο μόνος που ήπιε λίγη. Έχουμε το DNA του στο κουτάκι κι υπήρχαν ίχνη του αναφυκτικού στα χείλη του».

«Τι υποθέσεις κάνεις, λοιπόν;»

«Περιμένεις στ' αλήθεια να τις μοιραστώ μαζί σου;» Η επιθεωρήτρια Κέρα Γκράνσο κοίταξε κατάματα τον Χόθορν, αλλά δεν υπήρχε πραγματική μοχθηρία στον τόνο της. «Θα σ' αφήσω να βγάλεις το μεροκάματο», συνέχισε. «Αν κρίνουν ότι σε χρειάζονται –άποψη που προσωπικά δεν συμμερίζομαι– ας πιάσουν τουλάχιστον τόπο τα λεφτά τους». Στάθηκε εκεί, χτυπώντας τα δάχτυλά της στο μπράτσο της. Και τότε, φάνηκε να αναδιπλώνεται. «Εμένα μου φαίνεται ότι η κυρία Άνο θα είναι η πρώτη μας στάση. Δεν καταφέραμε να την εντοπίσουμε ακόμα –το κινητό της είναι εκτός λειτουργίας–, αλλά θα σε ειδοποιήσω όταν τη βρούμε. Ανεβαίνω να μιλήσω με τον σύζυγο του Πράις, μπορείς να έρθεις μαζί. Μετά απ' αυτό, καλά θα κάνεις να μιλήσεις με τον γείτονα. Αν με χρειαστείς, έχεις το κινητό μου, αλλά άκου πώς θα πάει το πράγμα, Χόθορν». Τίναξε πεισματικά το δάχτυλο προς το μέρος του. «Θέλω να μαθαίνω ό,τι μαθαίνεις. Συνεννοηθήκαμε, Χόθορν; Θα με κρατάς ενήμερη αν υπάρξουν εξελίξεις και θέλω να είμαι εγώ αυτή που θα κάνει τη σύλληψη. Αν ανακαλύψω ότι με υπονομεύεις, θα σου κόψω τα καρύδια να τα παίζω για μαράκες. Έγινα σαφής;»

«Δεν έχεις λόγο ν' ανησυχείς για μένα, Κέρα», αποκρίθηκε ο Χόθορν με ένα αθώο, πλατύ χαμόγελο. «Βρίσκομαι εδώ μόνο για να βοηθήσω».

Δεν τον πίστευα. Ο Χόθορν ήταν ο ορισμός του μοναχικού

λύκου. Ήμουν σίγουρος ότι η ντετέκτιβ Γκράνσο θα μάθαινε ότι έγινε σύλληψη όταν διάβαζε την είδηση στις εφημερίδες.

«Άντε να δούμε».

Η Γκράνσο προπορεύτηκε. Την ακολούθησα με μεγάλη μου χαρά. Είχα αρχίσει να αντιλαμβάνομαι την εμετική μυρωδιά του δωματίου, το μείγμα κρασιού με αίμα. Αρχίζα να ανακατεύομαι και ήξερα ότι θα είχα ένα κάρο μπελάδες, αν έκανα το λάθος να ξεράσω στη σκηνή του εγκλήματος. Ανυπομονούσα να φύγω από κει μέσα.

Ωστόσο, ο Χόθορν δεν ήταν βιαστικός. «Στη θέση σου, θα φυλαγόμεν απ' αυτή», μουρμούρισε.

«Την ντετέκτιβ Γκράνσο;»

«Κάνε μου τη χάρη και μη λες τίποτα μπροστά της. Άκου με, ξέρω τι λέω. Δεν είναι εντάξει άτομο».

«Εμένα μου φάνηκε μια χαρά».

«Επειδή δεν την ξέρεις».

Ανεβήκαμε στον πάνω όροφο.